

Донбаська державна машинобудівна академія

кафедра фізичного виховання і спорту

Затверджую:

Декан факультету інтегральних
технологій і обладнання

 О.Г. Гринь

«___» _____ 2025 р.

Гарант освітньо-професійної
програми, к.н.ф.в.с, доцент

 С.О. Черненко

«___» _____ 2025 р.

Розглянуто і схвалено на засіданні
кафедри фізичного виховання і спорту
Протокол № 17 від 06.05.2025 р.

В.о. завідувача кафедри

 С.О. Черненко

«___» _____ 2025 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

«Основи наукових досліджень»

галузь знань А Освіта

спеціальність А7 Фізична культура і спорт

ОПП «Фізична культура і спорт»

Освітній рівень перший (бакалаврський)

Факультет інтегральних технологій і обладнання

Розробник: Гончаренко О.С., к.п.н., доцент кафедри фізичного виховання і
спорту

Тернопіль-Краматорськ – 2025 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Показники		Галузь знань, напрямок підготовки, освітньо- кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
Денна на базі ПЗСО	Денна на базі ОКР «Молодший бакалавр» 3 роки		Денна на базі ПЗСО	Денна на базі ОКР «Молодший бакалавр» 3 роки
Кількість кредитів		А Освіта	Обов’язкова	
3,0	3,0			
Загальна кількість годин				
90	90			
Модулів – 2		А7 Фізична культура і спорт	Рік підготовки	
Змістовних модулів – 2			1	1
Індивідуальне навчально-дослідне завдання – в межах підготовки до семінарів			Семестр	
			26	26
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторна – 4 самостійної роботи студента – 6		перший (бакалаврський)	Лекції	
			18	18
			Практичні	
			18	18
			Самостійна робота	
			54	54
			Вид контролю	
			залік	залік

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить для денної форми навчання - 4/6.

2. Загальні відомості, мета і завдання дисципліни

Програма вивчення навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів за спеціальністю А7 «Фізична культура та спорт».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є система науково-дослідних і навчально-дослідних праць виконаних у стінах вищої школи, з урахуванням різноманітних видів виконуваних робіт – від курсової до кандидатської дисертації, підготовки наукових статей, відповідно до сучасного рівня розвитку науки.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна Основи наукових досліджень вивчається одночасно з взаємопов'язаною між собою дисципліною Нові

інформаційні технології (за професійним спрямуванням). Передбачає можливість використання отриманих знань у процесі вивчення навчальних дисциплін таких як: Теорія і методика фізичного виховання, Теорія і методика викладання обраного виду спорту, Курсова робота.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Методологія, теоретичні та експериментальні методи наукових досліджень у фізичній культурі.

2. Методика тестування, вимірювання та оформлення результатів наукових досліджень.

Метою дисципліни є: формування у студентів навичок постановки наукових задач, їх вирішення на теоретичному та емпіричному рівнях.

Завдання дисципліни:

- сформувати знання про науку і наукове дослідження у фізичному виховання;
- оволодіти основами методології науково-дослідної роботи у фізичному вихованні;
- сформувати знання про педагогічний експеримент у фізичному виховання;
- оволодіти навичками планування експерименту в процесі вивчення закономірностей розвитку рухових здібностей і навчання фізичним вправам;
- сформувати знання про методи збору даних, оволодіти навичками тестування рухової підготовленості учнів середньої школи;
- сформувати знання про методи аналізу й інтерпретації результатів наукових досліджень, оволодіти навичками аналізу даних експерименту;
- володіти основами побудови програми наукового дослідження у фізичному вихованні;
- ознайомитися з інформаційним забезпеченням науково-дослідної роботи у фізичному вихованні.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- структуру наукового дослідження і понятійний апарат науки;
- технологію проведення наукового дослідження;
- правила оформлення і представлення результатів наукового дослідження.

вміти:

- аналізувати стан проблеми і шляхи її вирішення;
- формувати ціль та задачі досліджень;
- застосовувати методологію наукового дослідження;
- оформляти результати дослідження у вигляді звіту, статті, заявки на винахід

Програмні компетентності:

Загальні компетентності (ЗК) :

- здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями;
- навички використання інформатики і комунікаційних технологій;
- навички міжособистісної взаємодії;

Фахові компетентності спеціальності (ФКС) :

- здатність забезпечувати формування фізичної культури особистості;
- здатність до розуміння ретроспективи формування сфери фізичної культури і спорту.

Програмні результати навчання (ПРН) :

- здійснювати аналіз суспільних процесів у сфері фізичної культури і спорту, демонструвати власне бачення шляхів розв'язання наявних проблем;
- уміти обробляти дані з використанням сучасних інформаційних і комунікаційних технологій;
- засвоювати нову фахову інформацію, оцінювати й подавати власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег;
- мати базові знання з проведення досліджень проблем фізичної культури і спорту, підготовки та оформлення наукової праці.

3. Програма та структура навчальної дисципліни**Денна форма навчання на базі ПЗСО, ОКР «Молодший бакалавр» 3 роки**

Види навчальних занять або контролю	Розподіл між учбовими тижнями								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Лекції	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Практичні	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Лабораторні роботи									
Самостійна робота	6	6	6	6	6	6	6	6	6
Консультації									
Модуль	Зм.М 1				Зм.М 2				
Контроль по модулю				к					к

4 Лекції**Змістовий модуль 1****Методологія, теоретичні та експериментальні методи наукових досліджень у фізичній культурі**

Тема 1.1 Загальні уявлення про науку та розвиток вітчизняної науки про фізичну культуру і спорт.

Зміст теми: 1. Загальна характеристика науки. Форми та види наукової роботи. Зародження науки про фізичну культуру. Становлення науки про історію фізичної культури. Витоки та розвиток теорії і методики фізичного виховання як науки. Історичні передумови та розвиток теорії спорту як науки. Зародження та становлення спортивної генетики як науки. Персоналії видатних науковців з фізичної культури України.

Література: [2-5;7;11-14].

Тема 1.2 Методологія наукових досліджень у фізичній культурі.

Зміст теми: Методологія науки: визначення, функції, завдання.

Методологія науки про фізичне виховання і спорт та її рівні. Філософська методологія наукових досліджень. Загальнонаукова методологія наукових досліджень. Конкретно-наукова методологія наукових досліджень. Технологічна методологія наукових досліджень. Методологічні принципи наукового дослідження.

Література: [1;5;6;13;14].

Тема 1.3 Методи теоретичного аналізу в наукових дослідженнях з фізичної культури.

Зміст теми: Загальна характеристика методів дослідження. Бібліографічні методи пошуку та вивчення наукової інформації. Методичні основи науково-інформаційного пошуку. Пошук наукової інформації в бібліографічних покажчиках та реферативних журналах.. Пошук наукової інформації в каталогах бібліотек. Методи вивчення літературних джерел. Використання комп'ютерних технологій у наукових дослідженнях.

Література: [2-5;13;14].

Тема 1.4 Експериментально-теоретичні методи наукових досліджень у фізичній культурі.

Зміст теми: Педагогічний експеримент як метод дослідження у фізичній культурі. Загальна характеристика та види педагогічного експерименту. Планування експерименту. Методика проведення педагогічного експерименту. Моделювання як метод дослідження у фізичній культурі. Загальні положення методу моделювання. Класифікація та функції моделей. Метод моделювання у спорті. Прогнозування як метод дослідження у фізичній культурі. Загальна характеристика методу прогнозування. Методи прогнозу у фізичній культурі. Історичний метод в дослідженнях з фізичної культури.

Література: [1;2;4;6;10;13].

Змістовий модуль 2

Методика тестування, вимірювання та оформлення результатів наукових досліджень

Тема 2.1 Основи теорії тестів та методика тестування в дослідженнях з фізичної культури.

Зміст теми: Основи теорії тестів. Основні поняття теорії тестів. Зародження вчення про тести. Класифікація рухових тестів. Інформативність тестів. Надійність тестів. Стабільність, узгодженість та еквівалентність тестів. Методи тестування. Вибір тестів. Підготовка до тестування випробовуваного. Умови проведення тестування. Час проведення тестування. Частота проведення тестування. Послідовність виконання тестів. Відпочинок під час виконання тестів. Реєстрація результатів тестування.

Література: [1;4-6;10;13;14].

Тема 2.2 Методика вимірювання та оцінювання в дослідженнях з фізичної культури.

Зміст теми: Метод вимірювання у дослідженнях з фізичної культури. Елементи процесу вимірювання. Фактори, що впливають на якість вимірювань. Вимірювальні шкали. Точність вимірювання. Методи оцінювання в дослідженнях з фізичної культури. Проблема і завдання методів оцінювання. Шкали оцінювання. Норми оцінювання.

Література: [1;6;8;9].

Тема 2.3 Емпіричні методи наукових досліджень у фізичній культурі.

Зміст теми: Педагогічні спостереження як метод наукового дослідження. Загальна характеристика педагогічного спостереження. Стенографування фізичних вправ у протоколі спостереження. Види педагогічних спостережень. Методи опитування в науковому дослідженні. Загальна характеристика методів опитування. Бесіда та інтерв'ю як метод опитування. Анкетування як метод опитування. Методика узагальнення прогресивного педагогічного досвіду. Поняття про передовий педагогічний досвід та його роль у науковому пізнанні. Вивчення передового педагогічного досвіду у фізичній культурі. Аналіз документальних матеріалів. Загальна характеристика методу. Класифікація типів документів. Методи опрацювання документальних матеріалів. Контент-аналіз у дослідженнях з фізичної культури.

Література: [1;4;5;10;13;14].

Тема 2.4 Методика наукового дослідження.

Зміст теми: Поняття про логіку наукового дослідження. Вибір теми дослідження. Визначення мети, завдань, об'єкта та предмета дослідження. Розробка гіпотези наукового дослідження. План наукового дослідження. Апробація та впровадження результатів наукової роботи.

Література: [1-6].

Тема 2.5 Методика оформлення та вимоги до навчальної діяльності.

Зміст теми: Мова та стиль наукової і методичної роботи. Текстовий матеріал. Структура наукової роботи. Подача табличного матеріалу. Подача цифрової інформації. Подання ілюстративного матеріалу. Загальні вимоги до оформлення студентських наукових робіт. Вимоги до оформлення рефератів. Вимоги до оформлення курсової роботи. Вимоги до оформлення випускної кваліфікаційної (дипломної) та магістерської роботи.

Література: [1-5].

5. Практичні заняття

Мета проведення практичних (семінарських) занять – є формування навичок самостійної організації і методики дослідження у галузі фізичного виховання.

Внаслідок практичних (семінарських) занять студенти повинні *знати*:

- цілі та завдання наукових досліджень;
- методологію проведення наукових досліджень;
- значення науково-дослідної підготовки для професійної діяльності вченого;
- характеристика основних методів наукового пізнання;
- наукову термінологію й вміти її вірно використовувати;
- особливості проектування та організації експерименту;
- класифікацію та особливості застосування економіко-статистичних методів обробки результатів дослідження;
- правила оформлення результатів НДР.

Студенти повинні *уміти*:

- працювати з дисциплінарним масивом публікацій;
- вести пошук, накопичення та обробку наукової інформації;
- планувати та організовувати наукові дослідження;
- працювати з джерелами інформації;
- застосовувати економіко-статистичні методи в НДР;
- провадити аналіз теоретико-експериментальних даних;
- формувати висновки та пропозиції.

Змістовий модуль 1

Методологія, теоретичні та експериментальні методи наукових досліджень у фізичній культурі

Практичне заняття №1

Тема 1.1 Загальні уявлення про науку та розвиток вітчизняної науки про фізичну культуру і спорт.

Мета заняття: сформувати навички самостійної організації і методики дослідження у галузі фізичного виховання.

Задачі та зміст роботи:

1. Проаналізувати зміст лекції.
2. Дати відповіді на контрольні запитання.
3. Дидактичне тестування.
4. Виконання практичних завдань.

Література: [2-5;7;11-14].

Практичне заняття №2

Тема 1.2 Методологія наукових досліджень у фізичній культурі.

Мета заняття: сформувати навички самостійної організації і методики дослідження у галузі фізичного виховання.

Задачі та зміст роботи:

1. Проаналізувати зміст лекції.
2. Дати відповіді на контрольні запитання.
3. Дидактичне тестування.
4. Виконання практичних завдань.

Література: [1;5;6;13;14].

Практичне заняття №3

Тема 1.3 Методи теоретичного аналізу в наукових дослідженнях з фізичної культури.

Мета заняття: сформувати навички самостійної організації і методики дослідження у галузі фізичного виховання.

Задачі та зміст роботи:

1. Проаналізувати зміст лекції.
2. Дати відповіді на контрольні запитання.
3. Дидактичне тестування.
4. Виконання практичних завдань.

Література: [1;5;6;13;14].

Практичне заняття №4

Тема 1.4 Експериментально-теоретичні методи наукових досліджень у фізичній культурі.

Мета заняття: сформувати навички самостійної організації і методики дослідження у галузі фізичного виховання.

Задачі та зміст роботи:

1. Проаналізувати зміст лекції.
2. Дати відповіді на контрольні запитання.
3. Дидактичне тестування.
4. Виконання практичних завдань.

Література[1;2;4;6;10;13]

Змістовий модуль 2

Методика тестування, вимірювання та оформлення результатів наукових досліджень

Практичне заняття №5

Тема 2.1 Основи теорії тестів та методика тестування в дослідженнях з фізичної культури.

Мета заняття: сформувати навички самостійної організації і методики дослідження у галузі фізичного виховання.

Задачі та зміст роботи:

1. Проаналізувати зміст лекції.
2. Дати відповіді на контрольні запитання.
3. Дидактичне тестування.
4. Виконання практичних завдань.

Література [1;4-6;10;13;14].

Практичне заняття №6

Тема 2.2 Методика вимірювання та оцінювання в дослідженнях з фізичної культури.

Мета заняття: сформувати навички самостійної організації і методики дослідження у галузі фізичного виховання.

Задачі та зміст роботи:

1. Проаналізувати зміст лекції.
 2. Дати відповіді на контрольні запитання.
 3. Дидактичне тестування.
 4. Виконання практичних завдань.
- Література [1;6;8;9].

Практичне заняття №7

Тема 2.3 Емпіричні методи наукових досліджень у фізичній культурі.

Мета заняття: сформувати навички самостійної організації і методики дослідження у галузі фізичного виховання.

Задачі та зміст роботи:

1. Проаналізувати зміст лекції.
 2. Дати відповіді на контрольні запитання.
 3. Дидактичне тестування.
 4. Виконання практичних завдань.
- Література[1; 4; 5; 10; 13; 14].

Практичне заняття №8

Тема 2.4 Методика наукового дослідження.

Мета заняття: сформувати навички самостійної організації і методики дослідження у галузі фізичного виховання.

Задачі та зміст роботи:

1. Проаналізувати зміст лекції.
 2. Дати відповіді на контрольні запитання.
 3. Дидактичне тестування.
 4. Виконання практичних завдань.
- Література[1-6].

Практичне заняття №9

Тема 2.5 Методика оформлення та вимоги до навчальної діяльності.

Мета заняття : сформувати навички самостійної організації і методики дослідження у галузі фізичного виховання.

Задачі та зміст роботи:

1. Проаналізувати зміст лекції.
 2. Дати відповіді на контрольні запитання.
 3. Дидактичне тестування.
 4. Виконання практичних завдань.
- Література[1; 4; 5; 10; 13; 14].

6. Контрольні заходи

Рейтинг успішності студента — це загальний бал, який отримав студент під час виконання завдань, передбачених програмою дисципліни. Максимальний рейтинг за дисципліну — 100 балів. Складові рейтингу з дисципліни «ОНД» наведені в таблиці 6.1

Першою складовою є проведення дидактичного тестування. Для оцінки тестових завдань використовується шкала запропонована В.П. Беспалько. 100—90 % вірних відповідей оцінюється як високий рівень знань, 89—70 % — допустимий, 69—50 % — критичний рівень, 49 % і нижче — недопустимий рівень.

Тестування розраховане на 10—15 хв. і оцінюється в балах. Із дванадцяти тестів відповіді на 11—12 (92—100 %) питань оцінюється 5 балами, 9—10 (75—83 %) — 4 балами, 6—8 (50—66 %) — 3 балами, 0—5 (0—41 %) — 0 балами. Тестування протягом семестру проводиться 7 раз. Максимальна сума 35 балів.

Другою складовою є співбесіда за кожною темою. Результати співбесіди оцінюються максимальною кількістю 5 балів. При цьому враховується:

- глибина та повнота відповіді;
- усвідомлення та послідовність висвітлення матеріалу;
- вміння самостійно використовувати теорію в практичних ситуаціях;
- логіка викладу матеріалу, включаючи висновки та узагальнення;
- розуміння змісту понятійного апарату;
- знання матеріалу, літератури, періодичних видань.

5 балів виставляється за повну, точну відповідь на поставлене запитання, включаючи точні визначення та вміння розкривати їх зміст. Відповідь повинна бути викладена логічно, без суттєвих помилок, з необхідними доказами, узагальненнями та висновками.

4 бали виставляється за повну відповідь на поставлене запитання, включаючи точні визначення та вміння розкривати їх зміст. Відповідь повинна бути дана в логічній послідовності з необхідними доказами, узагальненнями та висновками (допускаються незначні неточності у визначеннях, змісті викладеного матеріалу, датах, оцінках).

3 бали виставляються тоді, коли у відповіді є незначні помилки, матеріал поданий недостатньо систематизовано і непослідовно, висновки обґрунтовані, але мають неточності.

Таблиця 6.1

Контрольні заходи і максимальна оцінка за модуль

№ з/п	Тема	Дидактичне тестування	Співбесіда	Практична робота	Всього
1	Загальні відомості про науку і наукове дослідження в фізичному вихованні	5	5		10
2	Інформаційне				

	забезпечення науково- дослідної роботи	5	5		10
3	Основи методології науково-дослідної роботи	5	5		10
4	Педагогічний експеримент: теорія та практика	5	5		10
5	Методи збору даних	5	5		10
6	Методи аналізу та інтерпретації результатів	5	5		10
7	Програма наукових досліджень у фізичному вихованні	5	5	20	30
8	Вимоги до оформлення результатів наукових досліджень у фізичному вихованні		5	5	10
	Всього	35	40	25	100

Передбачається 8 виступів, що може скласти максимальну суму 40 балів. У процесі виступів студентів можуть бути доповнення, які оцінюються від 1 до 3 балів.

Третьою складовою є виконання практичних робіт. Максимальна оцінка за захист практичних робіт складає 25 балів.

Підсумковий контроль здійснюється за шкалою ECTS (табл. 6.2). Студент, який отримав за всі контрольні завдання не менше 55 балів, за його бажанням може бути звільнений від курсового заліку за умови, що він набрав за виконання всіх видів навчальних робіт за всіма модулями певну суму балів, яка складається з суми балів за кожний модуль. Ця певна сума балів повинна перевищувати суму встановлених мінімумів.

Студент, який набрав за всі контрольні завдання менше 55 балів, здає підсумковий семестровий залік (проводиться у письмовій формі) в екзаменаційну сесію, до якого він допускається, якщо має за виконання всіх передбачених елементів модуля мінімальну суму 50 балів.

Таблиця 6.2.

Система оцінки знань з курсу «Основи наукових досліджень»

Рейтинг студента за 100-бальною шкалою	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Рейтинг студента за 100-бальною шкалою
90-100 балів	відмінно	A	90-100 балів
81-89 балів	добре	B	81-89 балів
75-80 балів	добре	C	75-80 балів
65-74 балів	задовільно	D	65-74 балів
55-64 балів	задовільно	E	55-64 балів
30-54 балів	незадовільно з можливістю повторного складання	FX	30-54 балів
1-29 балів	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F	1-29 балів

Примітка: під час введення дистанційного навчання здобувачів вищої освіти за денною формою у Донбаській державній машинобудівній академії в особливих умовах студенти виконують дидактичне тестування та співбесіду.

6.1 Контрольні заходи (дистанційного навчання)

Під час перевірки знань здобувачів вищої освіти використовуються наступні види контролю: поточний та підсумковий.

Перевірка та оцінювання знань, умінь і практичних навичок здобувачів здійснюється за 100-бальною ECTS шкалою та національною шкалою (таблиця 6.1.1).

Таблиця 6.1.1

Оцінка поточної успішності студентів з дисципліни «Основи наукових досліджень»

Змістовний модуль 1										Співбесіда	Усього
№	Кр. 1	Кр. 2	Кр. 3	Кр. 4	Кр. 5	Кр. 6	Кр. 7	Кр. 8	Кр. 9		
	10	10	10	10	10	10	10	10	10		
	90									10	100

1. *Першою складовою критерію оцінки поточної успішності є виконання студентами 9 контрольних тестових робіт. Контрольна тестова робота складається з 10 питань. Кожна правильна відповідь оцінюється в один бал.*

2. *Другою складовою критерію оцінки поточної успішності є співбесіда з викладачем на практичних заняттях.*

Результати кожної співбесіди оцінюються максимальною кількістю 5 балів. Передбачається 2 виступи у і може скласти максимальну суму 10 балів. У процесі виступів студентів можуть бути доповнення, які оцінюються від 1 до 3 балів. Результати співбесіди оцінюються максимальною кількістю 5 балів. При цьому враховується:

- глибина та повнота відповіді;
- усвідомлення та послідовність висвітлення матеріалу;
- вміння самостійно використовувати теорію в практичних ситуаціях;
- логіка викладу матеріалу, включаючи висновки та узагальнення;
- розуміння змісту понятійного апарату;
- знання матеріалу, літератури, періодичних видань.

5 балів виставляється за повну, точну відповідь на поставлене запитання, включаючи точні визначення та вміння розкривати їх зміст. Відповідь повинна бути викладена логічно, без суттєвих помилок, з необхідними доказами, узагальненнями та висновками.

4 - 3 бали виставляється за повну відповідь на поставлене запитання, включаючи точні визначення та вміння розкривати їх зміст. Відповідь повинна бути дана в логічній послідовності з необхідними доказами, узагальненнями та висновками (допускаються незначні неточності у визначеннях, змісті викладеного матеріалу, датах, оцінках).

2 - 1 бали виставляються тоді, коли у відповіді є незначні помилки, матеріал поданий недостатньо систематизовано і непослідовно, висновки обґрунтовані, але мають деякі неточності.

Поточна успішність з дисципліни «Основи наукових досліджень» визначається за наступною формулою:

$$П_u = \sum(Кр.1 + Кр. 2 + Кр. 3 + Кр. 4 + Кр. 5 + Кр. 6 + Кр. 7 + Кр. 8 + Кр. 9) + (Сб);$$

де ($П_u$) – поточна успішність;

($Кр.n$) – підсумкові бали за виконання тестових контрольних робіт;

($Сб$) – підсумковий бал за співбесіду.

В якості підсумкової оцінки із залікових дисциплін викладачам дозволяється зараховувати позитивні бали (від 55 до 100) семестрового контролю знань із занесенням цих балів у заліково-екзаменаційну відомість за умовами виконання студентами всіх відповідних складових навчального плану дисциплін роботи, практикуми, завдання із самостійної роботи тощо).

Залікова контрольна робота виконуються у формі тестування. Загальна кількість запитань у заліковій контрольній роботі - 20. Кожна правильна відповідь оцінюється у 5 балів.

Кращій бал з поточної успішності або залікової контрольної роботи зараховується у заліково-екзаменаційну відомість.

Підсумкова оцінка за дисципліну виставляється за 100-бальною шкалою. Отримана сума балів переводиться за національною шкалою та шкалою ECTS.

Підсумковий контроль здійснюється за шкалою ECTS (табл. 6.2).

Студент, який отримав за всі контрольні завдання не менше 55 балів, за його бажанням може бути звільнений від курсового заліку за умови, що він набрав за виконання всіх видів навчальних робіт за всіма модулями певну суму балів, яка складається з суми балів за кожний модуль. Ця певна сума балів повинна перевищувати суму встановлених мінімумів.

Студент, який набрав за всі контрольні завдання менше 55 балів, здає підсумковий семестровий залік (проводиться у письмовій формі) в екзаменаційну сесію, до якого він допускається, якщо має за виконання всіх передбачених елементів модуля мінімальну суму 50 балів.

Контрольні запитання

1. Яке з визначень терміна «монографія» є правильним?
2. Який термін означає процес створення та становлення будь-якого природного чи соціального явища?
3. Одним із перших вітчизняних вчених, що зробив значний вклад у розвиток біомеханіки був:...

4. Хто був засновником наукового вивчення системи фізичних вправ в Україні?
5. Скільки етапів розвитку теорії і методики фізичного виховання виділяють?
6. Сучасний етап розвитку теорії спорту пов'язаний з прізвищами:...
7. Дайте визначення терміну «гносеологія».
8. У яких країнах з'явилися перші роботи із спортивної генетики?
9. Хто з українських учених є засновником теорії і методики дитячого і юнацького спорту?
10. Хто з українських учених зробив найбільший вклад у розвиток біомеханіки?
11. Дайте визначення поняттю – методологія.
12. Скільки рівнів методології науки про фізичне виховання існує?
13. Дайте визначення поняттю – детермінізм.
14. Дайте визначення поняттю – технологічна методологія.
15. Дайте визначення поняттю – постулат.
16. Чи передбачає методологія визначення понять у фізичній культурі введення несуттєвих ознак?
17. Дайте визначення поняттю – термінологічний сленг.
18. Дайте визначення поняттю – методологічний принцип.
19. Дайте визначення поняттю – науковий «закон».
20. Дайте визначення поняттю – інтерпретація.
21. Якими рисами повинен характеризуватись метод наукового дослідження?
22. Дайте визначення поняттю – абстрагування.
23. Дайте визначення поняттю – індукція.
24. Як ви розумієте суть аксіометричного методу наукового дослідження?
25. Дайте визначення поняттю – експеримент.
26. Дайте визначення поняттю – метод ранжування.
27. Класифікують науково інформативний пошук за видом розшукуваної інформації так:...
28. Розрізняють такі види бібліотечних каталогів:...
29. Способи вивчення наукової літератури:...
30. Які дані містить бібліотечний предметний каталог?
31. Дайте визначення поняттю – констатуючий експеримент.
32. Який вид експерименту використовують у тих випадках, коли потрібно вивчити стан (наприклад, серцево-судинної чи дихальної системи) в даний момент, без відслідковування його динаміки?
33. Дайте визначення поняттю – природний експеримент.
34. Дайте визначення поняттю – пілотний експеримент.
35. За умовами проведення розрізняються такі педагогічні експерименти:...
36. Дайте визначення поняттю – внутрішня валідність.
37. Дайте визначення поняттю – репрезентативність вибірки.
38. Виявлення відмінностей на достовірному рівні між експериментальною і контрольною групами передбачає сумарний обсяг осіб:...
39. Яку формулу використовують для визначення помилки репрезентативності вибірки, коли число елементів генеральної сукупності невідоме, а число елементів вибірки менш 20?
40. Скільки етапів проведення педагогічного експерименту ви знаєте?

41. З якими ознаками класифікують моделі?
42. За формою представлення об'єкта моделі можуть бути:...
43. За допомогою чого відбувається опис дискретних моделей?
44. Метод екстраполяції дозволяє в наукових дослідженнях:...
45. За якою формулою оцінюють просту форму зв'язку двох змінюваних величин у рівнянні регресії?
46. Що встановлює регресійний аналіз?
47. Яка в основному успадкованість та прогностична значущість у розвитку морфологічних ознак людини?
48. Яка найвища прогностична значущість розвитку рухових здібностей в системі спортивного відбору?
49. Чи можливо здійснити прогноз спортивної обдарованості дітей за особливостями розвитку адаптаційних здібностей.
50. У якій послідовності реалізуються методологічні етапи наукового дослідження?
51. Хто першим застосував тести для вимірювання різних ознак у людини?
52. Валідність тесту – це:...
53. Якими способами визначають інформативність тесту?
54. Який критерій вимагає одержання однакових результатів при повторному проведенні одних і тих же обстежень?
55. За якою формулою визначають надійність тесту?
56. Аутентичні тести – це:...
57. За яким критерієм визначають інформативність тесту?
58. Що розуміють під терміном «ретест»?
59. Фізичний мезоритм триває:...
60. Яке співвідношення робота – відпочинок пропонують при виконанні тестів, у яких задіяні гліколітичні механізми енергозабезпечення:...
61. Які бувають еталони вимірювань?
62. Вимірювання у фізичному вихованні і спорті відбувається за такою шкалою:...
63. За яким математичним апаратом визначають грубі помилки вимірювань?
64. Що передбачає регресуюча шкала оцінювання тестових результатів?
65. За якими критеріями нараховують оціночні бали стандартної шкали?
66. П'ятибальна сигмальна шкала передбачає оціночний крок:...
67. Для оцінки тестових результатів може використовуватись шкала станайнів. Що значить термін «станайн»?
68. Дайте визначення поняттю – індекс.
69. За метою наукові спостереження можуть бути:...
70. За формою наукові бесіди можуть бути:...
71. Розрізняють види методу анкетування:...
72. Загальна (першого рівня) класифікація питань анкети може бути за:...
73. Які види педагогічного досвіду вам відомі?
74. До якої групи методів належить аналіз документальних матеріалів?
75. У чому суть контент-аналізу текстів документів?
76. Дайте визначення терміну – документ.
77. У якій послідовності можна рекомендувати виконання таких тестів: біг на 30

м, час простої рухової реакції руки, біг на 3000 м:...

78. На яких критеріях засновані непараметричні методи порівняння вибірок у науковому дослідженні:...

79. Методи статистичного ряду – це:...

80. Дайте визначення поняттю – генезис.

7. Самостійна робота

Під час самостійної роботи студенти вивчають як матеріал аудиторних занять курсу, так і питання винесенні на самостійне вивчення. Самостійна робота планується на кожну годину аудиторного часу і на питання винесенні на самостійне вивчення. Розподіл часу самостійної роботи виконується згідно плану навчального процесу та робочого плану дисципліни. Під час самостійної роботи студенти звертаються до літератури теоретичного курсу та допоміжної методичної літератури в разі необхідності.

Зміст самостійної роботи студента складається з таких видів:

- підготовка до аудиторних практичних занять.
- вивчити лекцій матеріал та підготуватися до написання тестових завдань.

8. Рекомендована література

Основна

1. Боровська О.В. Співвідношення національних та інтернаціональних термінів в українській термінології галузі фізичної культури та спорту: Дисерт. на здобуття наук. ступеня канд. наук з фізичного виховання та спорту: Спеціальність 24.00.02 – Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення / О.В. Боровська. – Львів, 2003. - 231 с.

2. Вацеба О. Історія вітчизняної культури і спорту в тематиці наукових досліджень / О. Вацеба // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – 2009. - №4. – С. 3 – 10.

6. Карпець Л.А. Спортивний жаргон як явище української та англійської мов / Л.А. Карпець, Н.Ю. Петрусенко // Слобожанський науково-спортивний вісник. – 2009. - №1. – С. 223 – 224.

8. Крушельницька О.В. Методологія і організація наукових досліджень. — К.: Кондор, 2003. — С. 7—22, 34—57.

9. Лачина О. Проблеми сучасної спортивної термінології / О. Лачина, С. Степанюк // Актуальні проблеми юнацького спорту: Матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конф. (24 – 25 вересня 2009 року). – Херсон: Вид-во ХДУ, 2009. – С. 146 – 149.

10. Микитюк О.М. Становлення та розвиток науково-дослідної роботи у

- вищих педагогічних закладах України. — 2-е вид., випр. і доп. — Харків: «ОВС», 2003. — С. 6—15, 189—208.
12. Приступа Є.Н. Становлення і розвиток педагогічних основ української народної фізичної культури: Автореферат дис. на здобуття наук. ступеня доктора пед наук: 13.00.01 / Є.Н. Приступа. — АПН, ін-т педагогіки. — К., 1996. — 48 с.
13. Рудницька О.П., Болгарський А.Г., Свистельнікова Т.Ю. Основи педагогічних досліджень. — К.: 1998. — С. 7—18.
14. Сергієнко Л.П. Теорія спортивного відбору: Програма з навчальної дисципліни для студентів вищих навчальних закладів фізичного виховання і спорту / Л.П. Сергієнко. — Миколаїв: Атол, 2005. — 40 с.
15. Сергієнко Л.П. Методи наукових досліджень у фізичній культурі: Навчально-методичний комплекс / Л.П. Сергієнко. — Миколаїв: Вид-во Південнослов'янського інституту КСУ, 2009. — 126 с.
16. Сергієнко Л.П. Основи наукових досліджень у психології. Кваліфікаційні та дипломні роботи: Навчальний посібник / Л.П. Сергієнко. — К.: Видавничий дім «Професіонал», 2009. — 240 с.
17. Сутула В.А. Особливості використання системного підходу у процесі дослідження фізичної культури як цілісного явища / В.А. Сутула // Слобожанський науково-спортивний вісник. — 2009. — №3 — С. 265 — 268.
18. Філь С.М., Худолій О.М., Малка Г.В. Історія фізичної культури: Навч. посібник. — Х.: ОВС, 2003. — 160 с.
19. Чернілевський Д.В. Методологія наукової діяльності: Навчальний посібник / Д.В. Чернілевський. — К.: Вид-во Університету «Україна», 2008. — 478 с.
20. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. — 2-е вид., перероб. і доп. — К.: Знання-Прес, 2002. — С. 11—38.
21. Шиян Б.М. Теорія і методика наукових педагогічних досліджень у фізичному вихованні і спорту: Навчальний посібник / Б.М. Шиян, О.М. Вацеба. — Тернопіль: Навчальна книга — Богдан, 2008. — 276 с.
22. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник. — К.: ВД «Слово», 2003. — С. 7—43.
23. Bouchard C., Malina R.M., Perusse L., Genetics of Fitness and Physical Performance/ - Champaign, IL.: Human Kinetics, 1997. — 398 p.
24. Kovar R. Human variation in motor abilities and its genetic analysis. - Prague: Faculty of physical educations and sport Charles university, 1981/ - 178 p.
25. Roth S.M. Genetics Primer for Exercise Science and Health. — Champaign, IL.: Human Kinetics, 2007. — 177 p.

Додаткова

1. Вимоги до оформлення дисертацій та авторефератів дисертацій // Бюл. ВАК України. — 2011. — № 9-10. — С. 2-11.
2. Довідник здобувача наукового ступеня. Зб. нормативних документів та інформаційних матеріалів з питань атестації наукових кадрів вищої

кваліфікації / упоряд. Ю. І. Цеков. – К. : Редакція «Бюлетеня Вищої атестаційної комісії України», 2000. – 64 с.

3. Круцевич Т. Ю. Контроль у фізичному вихованні дітей, підлітків і молоді : навч. посіб. / Т. Ю. Круцевич, В. І. Воробйов, Г. В. Безверхня. – К. : Олімп. л-ра, 2011. – 224 с.

4. Сергієнко Л. П. Практикум з теорії і методики фізичного виховання: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів фізичного виховання і спорту. – Харків: «ОВС», 2007. – 217 с.